

NADNIEMIEŃSKI KURIER POLSKI

Orzeszkowej 13 tel. 166
Redakcja otwarta od 12-1 i 5-6
Administracja 10-1 i 4-6
Prenumerata miesięczna zł. 4:
z odosłaniem i przes. poczt. 4 zł. 50 gr.

№ 3 Rok II.
GRODNO
sobota 3 stycznia 1925 r.

OGŁOSZENIA: Za 1 wiersz m/m za tekstem 20 gr. Drobnio za wyraz 10 gr. Dla poszukujących pracy 5 gr. za wyraz. Miesięczne p/g umowy. Dla ogłoszeń układ strony 8-mi szpaltowy. Każda nowa podwyżka taryfy, ogłoszona w nagłówku, obowiązuje wszystkie już przyjęte zamówienia bez uprzedniego zawiadomienia.

Dziś na Zamku Bal Akademicki

S. N. J.

Noworoczne refleksje

(Dok.)
Do skostniałej organizacji Tow. Rolniczego nieco ożywczego pierwiastku wniosli Ziemiarki, których działalność ujawniła się na zewnątrz założeniem w okolicy kilkudziesięciu kółek gospodyń wiejskich, kilku szwalni, sklepów kooperacyjnych, a na zewnątrz, zorganizowaniem na jesień wystawy drobiu, psów, i królików, ciesząc się zasłużonym uznaniem. Niebawem nakładem Kola Ziemiarek ukaże się 1-szy numer miesięcznika „Ziemiarka na Kresach” obejmujący cały program jej działalności i jej ideologii. Redaktorką tego pisma jest ks. Sa-pieżyna.

W dziedzinie artystycznej wielką zasługą pułk. Zamorskiego było zorganizowanie po raz pierwszy w Grodnie wystawy obrazów w salach muzeum, gościnnie ofiarowanych na ten cel przez kustosa p. Jodkowskiego.

Wystawiono wyłącznie obrazy artysty Kaźmierowskiego, malarza mało znanego w kraju, mimoto, wystawa cieszyła się dość liczną frekwencją, co dało pocho-p do zorganizowania ponownej na jesieni, na którą złożyły się prace utalentowanego artysty p. Słoneckiego, którego krajobrazy nadniemieńskie, zachwycają różnorodnością nastrojów o bajecznym kolorycie, kilkunastu studjów pułk. Zamorskiego i Mazurkiewicza. Jestto dopiero pierwsza pobudka do czynu w tej uśpiętej dziedzinie, w jakiej nasze Grodno nie bardzo się lubuje i słabo orjentuje.

Co prawda jedyną instytucją, mającą za zadanie pobudzenie rozwoju umysłowego Grodna i czuwanie nad jego dorobkiem naukowym, Tow. przyjaciół nauki spi od paru lat snem sprawiedliwego, mimo, że narazie projektowano z zapętem dokonanie rzeczy wielkiej wagi a mianowicie: Monografji Grodna. Brak takiego dzieła już niejednokrotnie odczuwano, przy rozpatrywaniu zawiłych zagadnień narodowościowych i wyznaniowych na konferencjach specjalnie temu poświęconych w swoim czasie. Delegat Polski prof. Aszkenazy daremnie o to kołatał, pozbawiony źró-

łowych danych statystycznych na poparcie naszych słusznych rozszerzeń. Ludzi chętnych do tej pracy nie brak i trzeba tylko nieco wysiłku by łódź z mielizny popchnąć na bystre wody.

Na zakończenie tego kalendarzowego szkicu z różnych dziedzin pracy, należy się pokazać miejsce instytucji Kaszy Chorych, która już od sierpnia ub. r. zaczęła u nas funkcjonować, a zawdzięczając energji i sprężystej organizacji p. Komisarza Pawłowskiego ogarnęła ołbrzymią rzeszę ubezpieczonych, dobrem i mieniem których umiejętnie, oszczędnie i celowo zarządza p. Pawłowski, stanowiąc chlubny wyjątek w tej powszechnie zabagnionej a jednak w samem założeniu wysoce humanitarnej instytucji.

Szczupłe ramy pisma nie pozwalają na szersze omówienie wielu bolączek społeczno-politycznej natury, które w dobie obecnej są palące i wielce aktualne — poprzestać musimy jedynie na powierzchownej ocenie naszego zeszlorocznego dorobku z nadzieją, że zapoczątkowane prace rozwijać się będą w tym roku w zdwojonym tempie, wypełniając straszliwą lukę, powstałą w rozwoju naszymi kulturalnym, dzięki stuletniemu rządowi sar-trapów zdzičajego Wschodu.

Wigilja w komp. sztabowej

Korzystając z uprzejmego zaproszenia D-cy Komp. Sztabowej kap. Bursztyna mieliśmy sposobność przeżycia się opłatkami z zuchami należącymi do kompanji oraz raczyć się obfitym żołnierskim posiłkiem wigilijnym, składającym się z tradycyjnych klusek z makiem, barszczu z grzybami (które pochodzą z rodzajnej gleby, gdyż nadają barszczowi smak smaczku i tworzą apetyczne tłuste „oka” na powierzchni kaszy na gęsto i wielorybniej wielkości, siedzi smażonych, zakro-

TEATR MIEJSKI. Dnia 3 stycznia 1925 r. o godz. 8.30 w. ostatni występ przed wyjazdem do Ameryki

8-mio letniego śpiewaka Miszy Aleksandrowicza

Bilety już do nabycia w księgarni Iberskiego.

pionych bernardyńskim kielichem pocieszycielki, osładzającej smutną konieczność spożywania wigilijnych darów Bożych zdala od tona rodziny.

Na żołnierskiej wigilji byli obecni D-ca O. K. gen. Berbecki, Szef Sztabu pułk. Dzierżykraj-Stokolski, Zast. Szefa Sztabu ppulk. Okulicz Kozarin, Szef III Oddz. O.K. kap. Michalik, prezydent Stępniewski, oraz prezeska P. T. C. K. p. Nostitz-Jackowska, Zaproszony prezes P. B. K. z przyczyn od siebie niezależnych zjawić się nie mógł, jak również p. Starosta Rogalewicz.

Oczywiście jak zwykle przy podobnych okazjach nie obeszło się bez przemówień, które zapoczątkował i zakończył prezydent Stępniewski, oświadczając iż pomimo wzywających go obowiązków, jako przedstawiciela miasta w wiele innych miejsc, śpieszył z radością na tę żołnierską wigilję, wspominając podobne niezapomniane uroczystości spędzone w gronie kolegów i podwładnych wojakowych, składa chłopcom serdeczne życzenia w imieniu miasta i wznosi okrzyk „garnizon grodzieński — wojsko polskie niech żyje!”. Powtórną, na zakończenie wznosił zdrowie rodzin i blizkich osób żołnierzy.

Z kolei w imieniu P.T.C.K. przemówiła p. Nostitz Jackowska, zaznaczając, że Czerwony Krzyż, będąc powołanym do gojenia ran i zyczących w czasie wojny, utrzymując stały kontakt z żołnierzem zarówno i w czasie pokoju pragnie spełnić swój samarytański obowiązek kojąc rany moralne, jakie czyni w sercu każdego żołnierza świadomość odległości w dniu tym-uroczystym od rodzin i drogich sobie osób.

Kap. Bursztyn w swem dłuższem przemówieniu zaznaczył, iż 10-tą

wigilję spędza z Generałem Berbeckim, wspominając te radosne wigilje w okopach i te smutne, w których Generała nie było, dzielił się On wtedy bowiem z Polską opłatkami krwi swojej obficie przełanej, leżąc ranny w szpitalu. Zaznaczył, iż jakkolwiek kocha swą rodzinę, z radością pozostał na wigilji w oddziale aby w obecności Generała i w gronie swych chłopców spędzić tę uroczystą chwilę. W końcu oświadczył, że jakkolwiek ma ugruntowane własne zdanie we wszystkim i słów niczyich powtarzać nie lubi, jednak chętnie popelni plagiat, powtarzając słowa przez wielu innych moc razy powtarzane i wznosi okrzyk „D-ca Okregu Korpusu Nr. III Pan Generał Berbecki niech żyje!”.

Generał w swem przemówieniu wypowiedzianem bezpośrednio po przemówieniu kap. Bursztyna oświadczył, że przy uroczystości wigilijnej nie powinno być mowy o nikim, ani też na cześć żadnego człowieka wypowiedzane mowy. Dzień ten poświęcony być powinien wyłącznie oddawaniu hołdu Bogu zastanawiając się nad znaczeniem słów: „Pokój ludziom dobrej woli” starać się żyć według głębokiego znaczenia tych słów tak, aby każdy mógł z czystym sumieniem powiedzieć, że ten obowiązek wypełnił w życiu.

Chłopcy gronikami okrzykami dziękowali za życzenia, wyrażali uczucie swe w stosunku do Generała, oraz żegnali odjeżdżających po godzinie mile spędzonego czasu gości, z których każdy śpieszył na łono rodziny przełamać się opłatkami z blizkimi swemu sercu.

KRONIKA

Teatr Miejski

Koncert

Dziś raz jeszcze wystąpi z koncertem w teatrze miejskim 8-letni śpiewak Misza Aleksandrowicz, którego pierwszy występ wywołał tyle dyskusji. Młodzieńczy artysta tym razem wykona cały szereg pieśni, nieznanych w Grodnie. Przypuszczalnie należy, że ci, co nie mieli sposobności podziwiać tego fenomenalnego malca, pośpieszą na koncert, który będzie ostatnim przed wyjazdem Miszy na drugą półkulę.

Jasełka Rydla w teatrze Żołnierskim

Nowoorganizowany teatr żołnierski wierzy tradycjom zaczyna swój żywot utworem L. Rydla p. t. „Betleem Polskie”. Na scenach zawodowych „Betleem”, rok rocznie ma swój okres kalendarzowy; najwerniejszym jednak miłośnikiem Jasełek okazał się teatr miejski w Krakowie, który od roku 1905 do dzisiaj, wypełnia stale populudniówki od Świąt Bożego Narodzenia, do M. B. Gromniczej i to z wielką frekwencją publiczności.

U nas „Betleem” uok okazałej oprawy scenicznej otrzyma dodatki i uzupełnienia w tekście.

Trzeci akt oparty na hołdzie Trzech Króli u Żłobka, jest piękną wizją patriotycznością naszych świetlanych postaci historycznych jak: Kazimierz Wielki Jagiełło, Sobieski, konfederat Barski, a z aktualnych: Żołnierz Polski, Słazaczka, dziewczę Lwowa, sierotka z Kresów i. t. p.

Betleem ujmując w artystyczną formę na scenie wszystkie nasze przeżycia dawniejsze i obecne, — stał się ulubionym utworem — nawiązującym zawsze tłumnie przez publiczność. Sądzimy, że i Grodno za przyjazdem innych miast poprze utwór.

Ci którzy znają przypominają sobie by porównać swoje obecne wrażenia z dawniejszymi, a ci którzy zobaczą pierwszy raz będą zachwycać się piękną poezją poety, który będzie zawsze kuszących, by w pastoralkach dać wyraz swemu zatroskanemu sercu pod naporem różnych przeżyć Ojczyzny. Choćby wszyscy mieli możność być w teatrze, „Betleem Polskie” — będzie grane kilka razy, a mianowicie: w niedzielę 4-go stycznia jako inauguracyjne widowisko, w poniedziałek 6-go stycznia powtórzenie po cenach znizowanych, a we wtorek 6-go stycznia o godz. 3-iej po południu specjalnie dla dzieci i uczącej się młodzieży po cenach minimalnych.

Bilety wcześniej nabywać można w „Ognisku”, a w dzień przedstawienia na dwie godziny przed rozpoczęciem widowiska w kasie teatru.

Samobójstwo

W czwartek dn. 1-go bm. na zabawie w lokalu Związku Strzeleckiego, wystrzałem z rewolweru odebrał sobie życie posterunkowy I Kom. Pol. Państw. Szczegóły podamy w jutrzejszym numerze.

Ofiary

Zamiat wizyt i powińszowań noworocznych złożyli:

Starosta Kazimierz Rogalewicz na „Żłobek” 10 zł.

pp. Stefanostwo Cydzikowie na „Dobroczytność” 15 zł.

p. R. Lobman na „Patronat” 10 zł.

Tanią — Ładną — Mocną

bieliznę męską można nabyć

tylko w Spółdzielni Wojskowej

ulica Domnickańska № 1

Sprzedaż hurtowna i detaliczna dla wszystkich.

28-30

SZCZURY I MYSZY

tępi

znana jeszcze przed wojną zeszłej skuteczności i nagrodzona wielkim

medalem złotym na wystawie w Wiedniu.

PASTA A. Zalewskiego

w Rawie Mazowieckiej.

Uwaga: Nieszkodliwa dla zwierząt domowych i ptactwa.

Zamówienia wysyła się pocztą za zaliczeniem.

Żądać we wszystkich aptekach i składach aptecznych.

Osoby pragnące wstąpić

do organizującego się „Kółka dramatycznego i operetkowego” proszone są o podanie swych adresów. Organizuje się cykl przedstawień w Grodnie i innych miastach P. Krackiewicz, Puszkina 28.

Lekarz potrzebny do miasteczka, powiatu Lidzkiego, oddalonego o 18 km. od stacji, okolica bogata, warunki dobre. Wiadomość Listowskiego 39 Tarłowski. 1-3

Maszynistka pisząca na „Underwoodzie” potrzebna na parę godzin dziennie. Oferty do Administracji dla E. L. 1-2

Esencja ziołowa Sp. Mellies. Comp. marki ochronnej „MERIDOL”. Znany i ulubiony środek domowy oddaje wielkie zasługi przy bólu głowy, zębów, reumatyzmie, iszjasie niedomaganiu żołądka

Marka ochronna. I zaszłębieniu. Do nabycia w aptekach i składach aptecznych. Główny skład, Częstochowa 1. Ordon. Sprzedaż doz. wed. ust. Min. Zdr. Publ.

Pracznka wykwalifikowana z doświadczeniem i świadectwami potrzebna jest na stałą posadę do szpitala żydowskiego Wiadomość w szpitalu codziennie od godz. 3 do 7 wiecz. 3-8

Królowie ekranu **I. Mozzuchin i N. Lisienko** w najbogatszej kreacji p-g słynnego dramatu A. Dumasa (ojca) „Świat kulis i zmysłów” Wkrótce w kinie „LIRA”

Bacność! Po gruntownym odświeżeniu **Bacność!**
ZAKŁAD FRYZJERSKI FELIX

w hotelu Royal Horodniczańska 12, odtworzył nowy **działek osmet.-perfumer. i galanteryjny** obficie zaopatrzony w pierwszorzędne artykuły firm krajowych i zagranicznych.

Wygrane **No. No.** Loterii Fantowej na rzecz Szpitala Żydowskiego w Grodnie:

906. 1753. 573. 687. 1393. 822. 2781. 1510. 2230. 1050. 1127. 1767. 2686. 189. 1405. 2072. 293.

Fanty powyższe są do odebrania w gmachu Szpitala codziennie od 3-iej do 7-iej wiecz.

Rozkład jazdy pociągów

ważny od 1 czerwca 1924 r.

Trasa	Nr	przychybie	odejście
Grodno — Wolkowsk	253/254	13.08	16.36
Zemgale — Warsz. Gl.	702 pos.	1.09	1.17
Wilno — Warsz. Wil.	712	4.30	4.45
Warsz. Gl. — Zemgale	701	4.38	4.43
Warsz. Wil. — Suwałki	731/734	6.02	6.37
Warsz. Wil. — Wilno	711	7.05	7.20
Warsz. Wil. — Zemgale	713	14.51	15.01
Zemgale — Warsz. Wil.	714	15.02	15.12
Suwałki — Warsz. Wil.	732/734	23.13	23.48
Grodno — Jeziory			6.30
Jeziory — Grodno		17.15	
Grodno — Suwałki	251/258		17.55
Suwałki — Grodno	252/257	11.55	

Taksa dorożkarska

w dzień w nocy

- 1) Za jazdę ze st. kolejowej Grodno do śródmieścia i odwrotnie zł. 1 gr. 10 Zł. 1 gr. 90
 - 2) Za kurs w mieście „ 0 „ 75 „ 1 „ 10
 - 3) Za godzinę jazdy z przerwami „ 3 „ „ 4 „ 50
 - 4) Za jazdę na krańce miasta t. j. na Pohulanke, Rzeźnię, Nową Kolonję, przedmieście i Wiackie koszary „ 1 „ 10 „ 1 „ 90
- UWAGA: Taksa rozumie się przy ilościach od 1-3 osób z bagażem do 20 kg. Przy większych ilościach osób i bagażu — według umowy

Czytacie „Nadnieński Kurjer Polski”

Kino **LIRA** Znakomity artysta słynny atleta i bokser **MACISTE** i jego uroczą partnerka **Elsa Lind** w najnowszym dramacie salonowo-sensacyjnym o niewidzianym dotąd napięciu p. t. **MACISTE i Więzień Nr. 51**

Kino **Saturn** Motto: I niesie w dal kwiat. wichru, ostry wiew... Chryzantem gdy spadł, nie wraca na krzew... **Bajka o miłości** Dramat erotyczny z życia rosyjsk. w rolach główn. **Wiera Chotodnaja, Polonski, Maksimow, Runicz i in.**